

OUR NEWS ◆ UNSERE NACHRICHTEN ◆ НАШИ НОВОСТИ NASZE NOWINKI

W TYM NUMERZE

- Teraźniejszość VS przyszłość
- Wywiad z panią Jolantą Kurnol - wychowawczynią klasy VIIIa
- Spod szkolnej ławki: Parę słów o pandach / Lekkoatletyka / Pływanie / Euroweek / Sarna vs jeleni / Українська казка / Co mają wspólnego gęsi, rogaliki i św. Marcin?
- Palcem po mapie: Francja oraz Góry Sowie
- Kącik gospodyń domowych
- Akademia Pitagorasa
- Akademia Poligloty
- Szkolny słownik

REDAKCJA GAZETKI:

Hania Czysztowska / Marysia Kozłowska / Julka Magnowska
Wiktoria Michalewska/ Tosia Mikołajczyk / Maryiia Ryzhevich
Borys Sobczak / Mateusz Żak

REDAKTOR NACZELNA

Bogna Adamczyk

Never stop learning

DŁUGI WEEKEND

11-13 listopada

Może wyprawa w Góry Sowie?

Któż nie cieszy się z wakacji, ferii zimowych lub choćby paru dni wolnych od obowiązków szkolnych... Już w tym tygodniu będziemy mogli cieszyć się czasem, który możemy spędzić z rodziną. Mimo, że to tylko trzy dni - warto je dobrze zaplanować. Proponujemy rodzinną wyprawę do Międzygórza, w Góry Sowie lub do Poznania! Szczegóły na stronach 4, 13, 15.

Teraźniejszość VS Przyszłość

Mateusz Żak

- ✦ Rok szkolny 2022/2023 naszej szkole rozpoczęło naukę prawie 300 uczniów w 15 klasach. Wszystkich nowych uczniów serdecznie witamy w społeczności Szkoły Podstawowej nr 29 😊
- ✦ Rok szkolny klasy 1- 4 rozpoczęły od licznych wyjazdów i spotkań integracyjnych. Klasy starsze miały możliwość sprawdzenia swojej wiedzy w zakresie znajomości języka angielskiego. Na szczególną uwagę zasługuje wrześniowy wyjazd na Euroweek kierowany do uczniów klas 7 i 8 naszej szkoły. Czym jest Euroweek? Jest to 5 dniowy wyjazd poza Wrocław, kierowany do uczniów, którzy chcieliby sprawdzić swoją wiedzę i umiejętności z języków obcych (głównie języka angielskiego) w praktyce. Jako uczestnik projektu Euroweek, zachęcam wszystkich uczniów młodszych klas do regularnego pogłębiania wiedzy z języków obcych, tak aby mogli spróbować swoich sił w przyszłości biorąc udział w Euroweeku. Opiekunem grupy Euroweek w naszej szkole jest Pani Bogna Adamczyk.

- ✦ We wrześniu ruszyły pierwsze akcje szkolnego Wolontariatu. Opiekunem Wolontariuszy jest Pani Monika Kordylewska. Dotychczas zorganizowane akcje: Kasztanki dla Hospicjum, Marsz Kapeluszy, Parada Psów, stała pomoc w Centrum Seniora (korepetycje komputerowe) oraz pomoc w centrum Aktywności dzieci i Młodzieży Rada Osiedla Stare Miasto. Przed nami akcja „ Ile waży święty Mikołaj”. Zapraszamy do obserwowania profilu Wolontariatu na Facebook’u oraz czynny udział w organizowanych akcjach.
- ✦ Październik to sukcesy sportowe naszych uczniów :
 - Angelina Białko (kl. 3a) stanęła na podium za udział w Ogólnopolskich Turniejach w Gimnastyce Artystycznej
 - Szymon Żak (kl. 5a) - pierwsze miejsce za udział w Amatorskiej Lidze Slalomowej (freestyle slalom na rolkach w kategorii kadet)
 - Michał Thulie (kl. 8a) - trzecie miejsce za udział w zawodach Eightshot MTB Race w Srebrnej Górze.

Ogromne brawa dla naszych zwycięzców 😊

W ostatnich tygodniach rozpoczął się długo wyczekiwany remont starego asfaltowego boiska (mniejsze boisko tuż przy parkingu szkolnym). Na remont i przebudowę czekaliśmy już od ponad 4 lat, więc bardzo się cieszymy, że w końcu to nastąpiło. Dla przypomnienia: o remont boiska trzykrotnie – dyrekcja, rodzice i uczniowie – walczyli w ramach WBO (Wrocławski Budżet Obywatelski). Niestety, mimo dużego zaangażowania całej społeczności szkolnej, projekt został odrzucony. Obecnie remont boiska będzie sfinansowany z budżetu Gminy

Wrocław, zgodnie z uchwałą podjętą przez Zarząd Inwestycji Miejskich. Boisko przez długi czas było wyłączone z eksploatacji, ponieważ jego nawierzchnia stanowiła zagrożenia dla uczniów. Z dokumentacji przetargowej, opisu zamówienia oraz rozmowy z Panem dyrektorem Pawłem Minorowiczem wynika, że na boisku ma zostać zmieniona nawierzchnia na poli-

uretanową powłokę (tzw. tartan), zostaną wymienione też kosze do koszykówki oraz ma zostać zamontowana siatka do siatkówki i bramki do piłki ręcznej. Do części projektu należy również wykonanie oświetlenia dla obydwu boisk remontowanego oraz drugiego dużego boiska. Cała inwestycja ma łączną wartość około 800 tys. zł, natomiast z uzyskanych informacji jest to pierwsza część projektu. Druga część projektu obejmuje remont istniejącej bieżni szkolnej, który ma nastąpić w niedalekiej przyszłości. Z nowej infrastruktury boiska będziemy mogli korzystać już za 2 tygodnie. Natomiast do grudnia powinna zakończyć się całościowo pierwsza część inwestycji - instalacja oświetlenia dla obydwu boisk.

26 października odbyły się wybory do Samorządu Uczniowskiego. Przewodniczącą szkoły została Hanna Czystołowska z klasy 8a, zastępcami przewodniczącej szkoły są Marceli Moryń z klasy 8a oraz Michał Florczak z klasy 5a. Przewodniczącą izby mniejszej została Angelina Biało z klasy 3a, natomiast zastępcą przewodniczącej izby mniejszej jest Jakub Czerwiński z klasy 2a. Opiekunem Samorządu Uczniowskiego jest Pani Anna Kalisz Walerowicz. Życzymy wielu sukcesów Samorządowi

Uczniowskiemu, a wszystkim uczniom, którzy oddali głos dziękujemy. Zapraszamy do obserwowania profilu szkoły na Facebook'u gdzie na bieżąco przedstawiane są aktualności.

28 października odbyło się pasowanie pierwszoklasistów na uczniów, co oznacza, że oficjalnie powitaliśmy uczniów kl. 1a i kl. 1b w gronie uczniów naszej szkoły.

Od 18 października do 4 listopada na terenie naszej szkoły odbyły się pierwsze etapy szkolne konkursu z Dolny Ślązak. Czekamy na wyniki etapu szkolnego, a wszystkim uczniom biorącym udział w konkursie życzymy etapu powiatowego

😊 **Zapraszam na kolejne aktualności w kolejnym numerze gazetki szkolnej**

Wszystkich czytelników pozdrawia Mateusz Żak z kl. 8a.

EUROWEEK okiem nauczyciela

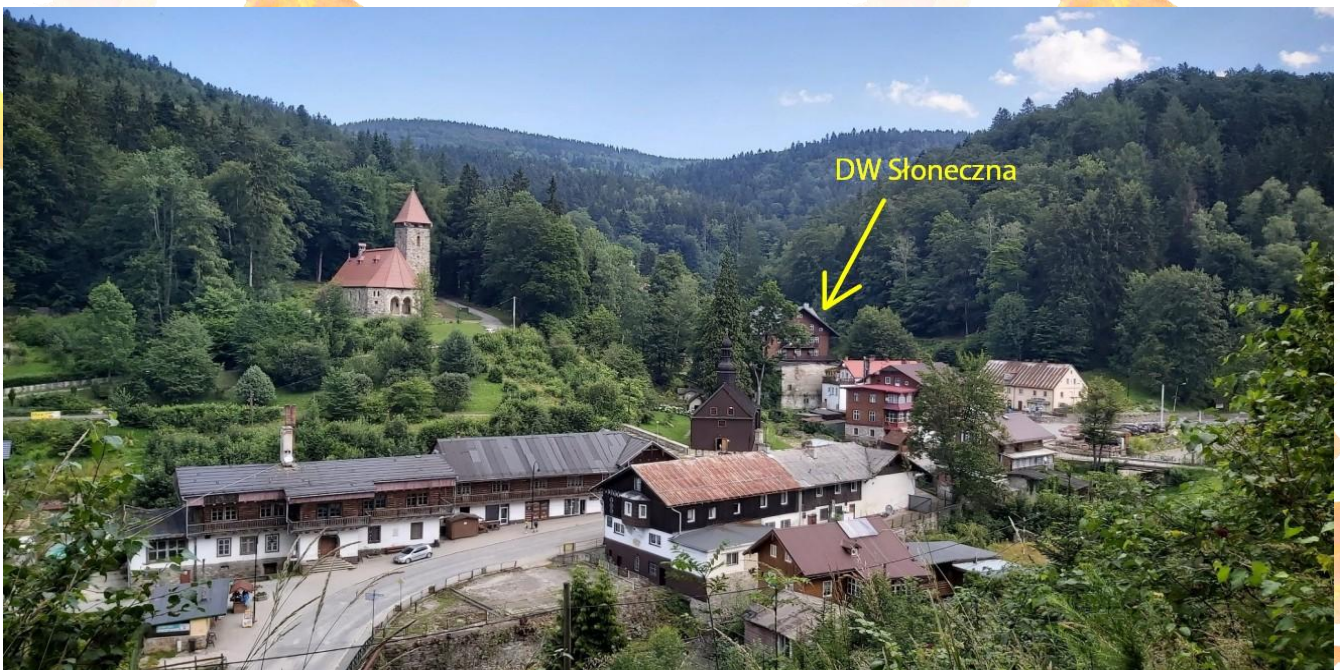
Bogna Adamczyk

W tym roku szkolnym już 19 września wyruszyliśmy pociągiem do Międzygórza, gdzie tym razem zaplanowany był nasz „Euroweek”. Sama miejscowość, nazywana Małą Szwajcarią – jest niezwykle urokliwa, przede wszystkim ze względu na piękne, zabytkowe wille, pełniące rolę pensjonatów, domów wypoczynkowych i sanatoriów. Czas się tam jakby zatrzymał. Mieliśmy okazję pospacerować po okolicy, więc zdecydowanie polecam to miejsce na weekendową rodzinną wyprawę.

Niestety – nie mieliśmy okazji wejść na Śnieżnik – mimo, że mieszkaliśmy w Domu Wczasowym „Słoneczna”, a więc – u stóp Śnieżnika. Może następnym razem nam się uda! Czas podczas projektu Euroweek był – jak zwykle – mocno wypełniony. Zadania w grupach, prezentacje, zabawy, tańce różnych narodów – wszystko w języku angielskim. Na pewno jest to świetna okazja, by przełamać bariery i komunikować się w tym języku. Podczas zabaw, zadań i prezentacji – nie jest ważne, czy ktoś mówi

lepiej, czy gorzej. Najważniejsze jest to, że jest w stanie przekazać informacje i że jest zrozumiany przez wszystkich. 😊 Podczas pobytu mieliśmy też czas na dyskoteki i wieczorne zabawy, a także na dłuższy spacer – do wodospadu Wilczki i nad zaporę, która stanowi dużą atrakcję tego miejsca. Zajęcia prowadzili wolontariusze z różnych stron świata, którzy zawsze są podczas projektu dostępni dla młodzieży, więc każdy może skorzystać i podyskutować z nimi na wiele tematów. Już dziś wiemy, że na następny Euroweek pojedziemy w październiku 2023 roku. A zatem – **do zobaczenia w przyszłym roku!!**

Wywiad z...

Panią Jolantą Kurnol, wychowawczynią klasy 8a

Przeprowadzili: Julia Magnowska i Borys Sobczak

W tym wydaniu naszej gazetki przeprowadzimy wywiad z panią Jolantą Kurnol - świetną nauczycielką matematyki oraz wytrwałą i anielsko cierpliwą wychowawczynią (czasami lekko problematyczną) klasy VIII A. To właśnie dzięki pracy, między innymi pani Kurnol, naszej szkole udaje się utrzymać tak wysoki poziom edukacji w dziedzinie matematyki.

- Często wspomina Pani, że jest entuzjastką kina. W związku z tym, moje pierwsze pytanie będzie związane właśnie ze światem filmowym. Jaki jest Pani ulubiony film/serial?

- Chociaż zdecydowanie wolę filmy o poważniejszej tematyce, moją ulubioną produkcją jest „Księżę w Nowym Jorku”. Bardzo go lubię, choć komedie nie są moim ulubionym gatunkiem filmowym. Cenię sobie również filmy irańskie oraz polskie.

- Czy ma Pani ulubionego aktora/aktorkę?

- Aktorem, którego uwielbiałam oglądać był Sean Connery.

- A teraz pytanie bardziej osobiste, czy zawsze chciała Pani zostać nauczycielką?

- Nie, absolutnie. W młodości nie myślałam o zawodzie nauczyciela. Zawsze jednak lubiłam przekazywać wiedzę. Często przychodzili do mnie po pomoc znajomi czy rodzina, którzy mieli problemy z matematyką. Dopiero po studiach (na kierunku niezwiązanym z pedagogiką) zdałam sobie sprawę, że

bardzo lubię uczyć i mogłabym zajmować się tym zawodowo. Następnie, żeby zostać „pełnoprawnym nauczycielem” ukończyłam odpowiednie studia podyplomowe. Jednak mimo wszystkich trudności, które może ze sobą wiązać, bardzo lubię tę pracę.

- Jakiego przedmiotu (oprócz matematyki) mogłaby Pani uczyć?

- Fizyka, zdecydowanie fizyka. Absolutnie nie chemia!

- A w jaki sposób najbardziej lubi Pani spędzać wakacje?

- Na sportowo. Jednak na wakacjach, ale i w życiu codziennym niezmiernie cenię sobie balans-najróżniejszego rodzaju aktywności przeplatane biernym odpoczynkiem. Na moim wyjeździe wszystko musi być w odpowiednich proporcjach. Równowaga jest tutaj niezbędna.

KONKURSY... KONKURSY...

WOJEWÓDZKIE KONKURSY „WĘDRÓWKI SZLAKIEM WARTOŚCI” dla uczniów wszystkich klas podstawowych.

Lubisz rysować, malować, pisać? Może wolisz recytować, śpiewać lub potrafisz stworzyć ciekawe prezentacje multimedialne? Mamy propozycję dla Ciebie! - Również dla tych, których interesuje historia, przyroda i geografia, albo język niemiecki!!

Wszystkie talenty możesz rozwijać, biorąc udział w konkursach w tych kategoriach. Gwarantowane – dobre kreatywne, spędzanie wolnego czasu, a przy okazji, dla laureatów, szansa na cenne nagrody (książki, drony, tablety) oraz **dodatkowe punkty rekrutacyjne do szkoły ponadpodstawowej.**

Temat w tym roku jest bliski każdemu – jest związany z DOMEM. Informacje, regulaminy wszystkich kategorii i prace laureatów z lat poprzednich znajdziesz na stronie:

www.paxetbonum.pl/konkursy

lub **wkrótce na stronie SP 29** w zakładce:

„UCZEŃ”/ „Wędrowki szlakiem wartości”

ZACHĘCAMY!

SZKOLNY KONKURS „MISTRZ SŁOWNICTWA”

w języku niemieckim i angielskim
dla uczniów klas VII i VIII odbędzie się w styczniu

Oprócz słownictwa, które już znacie z lekcji języka niemieckiego i języka angielskiego – cenna jest znajomość dodatkowych słówek. Odczytaj kody QR. W każdym z nich zakodowane są słówka z j. niemieckiego. Być może, niektóre z nich są już znajome? Spróbuj zapamiętać jak najwięcej słówek.

Twoja pamięć ma zadziwiające właściwości, więc **DASZ RADE!** 😊

Konkurs odbędzie się 18 stycznia 2023.

spod szkolnej ławki

PANDA

Antonina Mikołajczyk

Panda wielka, pochodząca z rodziny niedźwiedzi, występowała w lasach bambusowych w Chinach. Obecnie żyje na wolności nie więcej niż 1500 przedstawicieli tego gatunku, a w ogrodach zoologicznych na świecie tylko około 100. Panda ta jada zazwyczaj tylko bambusy. W przytrzymywaniu pędów pomagają jej dodatkowe poduszki na przednich łapach, działających jak kciuki. Zwierzę to rodzi jedno lub dwoje małych. Jedno małe po urodzeniu waży zaledwie 100 gramów. Na początku matka nosi je tuż przy piersi cały czas, lecz po około dziesięciu tygodniach mała panda zaczyna pełzać.

Ciekawostka:

Panda mała jest bardzo podobna do szopa. Zasiedla wysokie lasy w Himalajach, od Nepalu do Chin. Żeruje nocą, szukając korzeni, żołądździ, bambusa i owoców.

16 marca – Dzień Pandy ☺

WARTO WIEDZIEĆ, ŻE...

- Panda żeruje nawet przez 12 godzin dziennie, zjadając od 16 do 38 kg bambusa!
- Zwierzęta te rzadko się ze sobą komunikują; robią to przeważnie przez wydawanie odgłosów lub przez sygnały węchowe. Pod krótkimi ogonami mają gruczoły okołoodbytowe, którymi znaczą drzewa na swoich terytoriach.
- Panda jest narodowym zwierzęciem Chin. Panda o imieniu Jingjing została maskotką Letnich Igrzysk Olimpijskich w Pekinie w 2008 roku.
- Panda nie okazuje agresji przez poruszanie wargami ani uszami.
- Według tybetańskich opowieści, charakterystyczne ubarwienie pandy powstało w wyniku pewnego zdarzenia. Dawniej wszystkie pandy były całkowicie białe. Pewnego dnia cztery młode pasterki zginęły, chcąc ochronić pandę przed atakiem leoparda. Wzruszone tym zdarzeniem pandy w geście hołdu założyły na przednią łapę czarną opaskę. Żegnając dzielne dziewczęta pandy zaczęły płakać, a łzy zaczęły rozpuszczać czarny barwnik na ich opaskach. Gdy pandy ocierały swe łzy, czarny barwnik zabarwił ich oczy, uszy, przednie łapy. W końcu pandy zaczęły się wzajemnie pocieszać, przez co również ich grzbiety zostały pokryte czarnym barwnikiem. Pandy uroczyście ślubowały, że nigdy nie pozbędą się ciemnych plam, tak, aby nigdy nie zapomnieć o poświęceniu pasterek. Ciało pasterek zmieniły się w góry z czterema szczytami, które do dziś można podziwiać, i które wciąż zamieszkują pandy – są to góry w prowincji Syczuan. (**e-bliskoprzyrody.pl**)

LEKKOATLETYKA

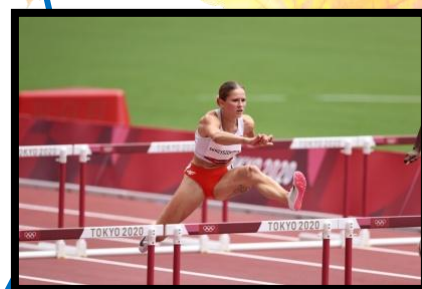
Maria Kozłowska

Lekkoatletyka, zwana przez sportowców "lekka" to nic innego jak zbiór różnych konkurencji. Zapoczątkowanie tych dyscyplin zawdzięczamy Starożytnej Grecji. Podczas igrzysk po kolei wylaniały się nowe konkurencje, lecz część z nich już dawno przestała być kontynuowana. Ówczesnie igrzyska w Starożytnej Grecji zastępują nam **Igrzyska Olimpijskie**, które są uważane za najważniejszą sportową imprezę, również dla lekkoatletów.

Aktualne dyscypliny lekkoatletyczne to:

- biegi sprinterskie: 60m, 100m, 200m, 400m
- biegi przez płotki: 60m, 100m, 400m
- biegi sztafetowe: 4x400m, 4x100m
- biegi średniodystansowe: np. 600m, 800m, 1500m, 2000m
- biegi długodystansowe: np. 3000m, 5000m, 10000m
- chód: 10km, 20km, 50km

- pchnięcie kulą
- rzut oszczepem
- rzut młotem
- rzut dyskiem

- skok w dal
- skok wzwyż
- trójskok
- skok o tyczce

- wieloboje (uczestnik wieloboju musi przejść przez więcej niż jedną konkurencję, jest to zależne od rodzaju wieloboju. Aby wyłonić zwycięzcę sumuje się punkty ze wszystkich konkurencji)

WARTO DBAĆ O KONDYCJĘ...

... I SZUKAĆ DYSCYPLINY, W KTÓREJ POCZUJESZ SIĘ JAK „RYBA W WODZIE”!

Tak, jak w poprzednich numerach naszej gazетки - zapraszamy do tekstu opracowanego przez Centrum Informacyjne Lasów Państwowych!

SARNA NIE JEST „ŻONĄ” JELENIA

Sarna i jeleń to najbardziej znani przedstawiciele zwierzyny płowej w Polsce. Powszechnie zwierzęta te kojarzone są w parę. Tymczasem są to różne gatunki, podobnie jak lis i wilk.

JELEŃ *Cervus elaphus*

BYK (SAMIEC)

WAGA: 100–250 kg

ŁANIA (SAMICA)

70–120 kg

CHMARY

Jelenie są bardziej towarzyskie wobec siebie niż sarny. Łanie i młode osobniki łączą się w liczne stada rodzinne zwane chmarami. Mniejsze grupy tworzą młode samce. Okres godowy jeleni, czyli tzw. rykowisko, rozpoczyna się we wrześniu i trwa do połowy października.

Opracowanie: Polska Grupa Infograficzna

POROŻE

Zrzucane jest przez samce co roku, po czym odrasta ponownie.

WIENIEC

poroże byka (jelenia)
wys. 80–100 cm
zrzuca je wczesną wiosną

PAROSTKI

poroże kozła (sarny)
wys. 25–30 cm
zrzuca je późną jesienią

SARNA *Capreolus capreolus*

KOZIOŁ (SAMIEC)

14–21 kg

KOZA (SAMICA)

12–16 kg

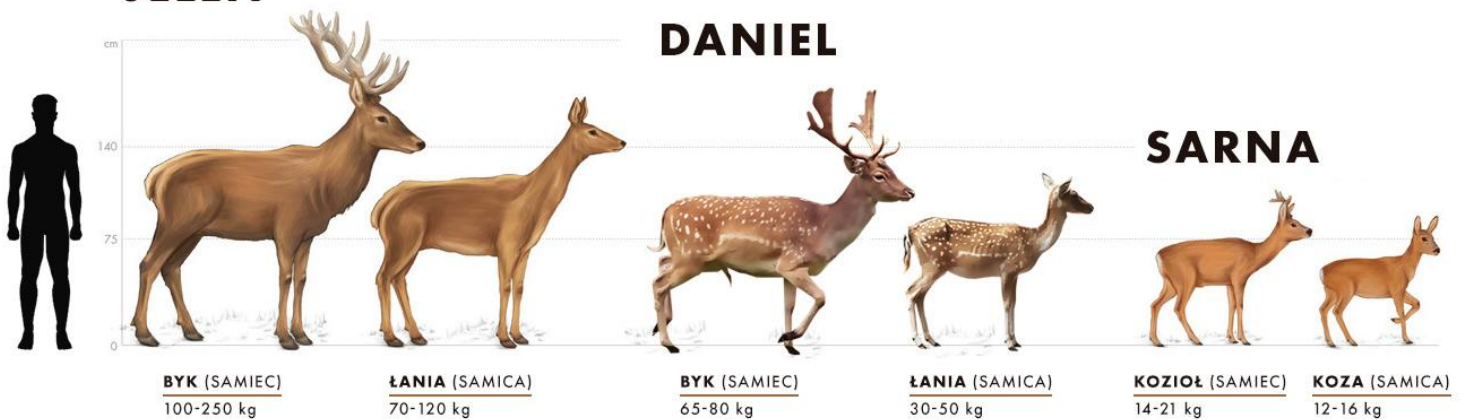
RUDLE

Sarny tworzą niewielkie stadka zwane rudlami. Na wiosnę kozy zajmują indywidualne ostoje, w których rodzą i wychowują młode. Kozły żyją samotnie. Okres godowy saren przypada na przełom lipca i sierpnia.

JELEŃ

DANIEL

SARNA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Lasów Państwowych / Polska Grupa Infograficzna

Казка про чемного кушніра

ув-то на світі чоловік чемний: учтиво заробляв на кусок хліба, а сам був кушніром. Влітку і взимку працював, влітку шив кептарі, а взимку шкіру виробляв. Не дивився він на холод, пробивав собі лід і полоскав шкіру. І при такій роботі одного разу застав його цар.

Питає цар кушніра, за яку він плату робить людям роботу, що в такий холод, в зимі, в холодній воді шкіру полоще.

А кушнір відповідає:

— Моя плата невелика, але цим, що беру, добре живу.

Цар далі питає:

— Як же живеш і скільки ж ти плати береш?

Чоловік відповідає:

— За кожен день заробляю і беру вісім грошей, та й не бідую, бо з того два гроші позичаю, два щодень віддаю, два гроші в болото кидаю, а двома грішми сам живу.

Не зрозумів цар добре тієї бесіди, встидався питатися чоловіка. Для того закликав своїх дванадцять міністрів, людей письменних, і наказує, аби йому ту бесіду робітника, за вісім грошей щоденної плати розтлумачили, дає на те тиждень, додаючи, аби старалися з тієї бесіди правду роздобути, що вона значить, властиво, інакше всіх їх дванадцять від свого престолу віджене.

Зрозуміли міністри, що з царем тут не можна зволікати. Пішов кожен міністр тишком-нишком до того кушніра, дають йому кожен по дванадцять червоних, аби правду сказав. Але кушнір цікавий: гроші ховає, а кожному все щось інше розповідає, але істинної правди жодному не сказав.

Минув тиждень, цар раду скликає і тих міністрів за тих вісім грошей питає. Міністри не вгодили, цар розгнівався, але жаль йому міністрів розганяти, та й рад би вже і правду знати. Дає цар наказ, аби того чоловіка силою до палати привели, якби не схотів по добрій волі сам прийти. Але чоловік не противиться, пішов. Тоді хусткою йому очі зав'язали і перед самого царя приводять. Цар питає:

— Чи видиш ти мене, чоловіче? Згадай моє лице, бо інакше скажу тебе стратити.

Каже кушнір:

— Мене нема за що страчати, а твоє лице я не тільки зараз виджу, але його в своїх пальцях по дванадцять раз маю.

Чоловік розложив долоні, і за кожним пальцем було тих дванадцять червоних від царевих дванадцяти міністрів, а на тих червоних було цареве лице.

Здивувався цар, звідкіля у бідного чоловіка зразу зробилося більше як 160 дукатів.

А кушнір тут правди не виявив, а за вісім грошей цілій палаті на раді відповідає:

— Я два гроші з мого щоденного заробітку щодень позичаю, два віддаю, два в болото кидаю, а двома сам живу. Зачував я, царю, що і ти так робиш.

Цар тієї бесіди не може зміркувати і далі питає, а чоловік йому відповідає:

— Два гроші щодень позичаю, бо сина маю, його в школу посилаю, як вивчиться, буде сам що знати і мене на старість годувати. Два гроші щодень віддаю, бо маю старенького тата і стареньку маму, вони мене годували, а тепер я їх годую. Два гроші в болото кидаю, бо маю гарну дочку та й зятя цікавого; тим даю, аби напасті збутися, ті пропадають. А двома грішми з мого щоденного заробітку сам з моєю жінкою чемно живу. Так і ви, панове міністри, робіть.

Цар відправив від свого трону всіх тих дванадцять дармоїдів, а чемного чоловіка на їх місце за міністра прийняв на цілий край.

PŁYWANIE

Hanna Czystołowska

Pływanie to sport raczej mało znany, pomimo tego, że jest wszechstronnie rozwijający.

Wyróżniamy 4 style pływackie - dowolny (inaczej kraul), klasyczny (żabka), motylkowy (delfin) i grzbiet. Możemy również spotkać się ze stylem zmiennym. Łączy on w jednym wyścigu wszystkie pozostałe style. Odpowiednio: delfin, grzbiet, żaba i kraul, natomiast w sztafecie grzbiet, żaba, delfin i kraul.

Możemy zauważyć, że baseny są różnej długości. Jest to normalne, ponieważ baseny sportowe mogą mieć 2 długości - 25m lub 50m.

Na zawodach czy mistrzostwach możemy spotkać się z wieloma konkurencjami. Wyścigi są na różnych dystansach, począwszy od 50m, na 1500m kończąc. Oczywiście na takich zawodach nie obejdzie się bez sztafet.

Bardzo ciekawą konkurencją jest konkurencja olimpijska na otwartym akwenie. Zawodnicy (zarówno kobiety, jak i mężczyźni) muszą pokonać aż 10km. Dla porównania, w słynnym wyścigu IRONMAN, należy przepłynąć "jedyne" 3.86km.

A czy wiecie kto to jest **Michael Phelps**? To obecnie najlepszy pływak - 8 razy został oficjalnie wybrany na najlepszego pływaka świata. Urodził się 30.06.1985 w Baltimore. Zaczął pływać w wieku 7 lat. Jest 23-krotnym mistrzem olimpijskim, 26-krotnym mistrzem świata. Zdobył 28 medali olimpijskich w tym 23 złote, 3 srebrne i 2 brązowe. Pobił wiele rekordów świata. W 2016 roku, po igrzyskach w Rio de Janeiro, Michael zakończył swoją karierę. Jednak myślę, że jeszcze długo nikt nie pobije jego rekordów.

CO ŁĄCZY ŚWIĘTEGO MARCINA Z ROGALAMI I GĘSIAMI?

(gniezno.naszemiasto.pl – rozmowa z kulturoznawcą,
dr. Wiesławem Banachem)

Święty Marcin, rogale i gęšina. Skąd to się wzięło?

Każda legenda o świętym Marcinie, ale też i źródła podkreślają jedno - zawsze szedł z pomocą bliźniemu. Postać świętego przedstawia się często jako rycerza na białym koniu, rozdierającego swój płaszcz i podającego go żebrakowi.

Zbliża się **11 listopada** - Święto Niepodległości, dla Wielkopolan jest to dodatkowo dzień obchodów świętego Marcina, który obok świętych Piotra i Pawła jest patronem Poznania. Jednak postać św. Marcina obrosła w Poznaniu legendami. Wszystkie z nich tak naprawdę odżyły i zostały utrwalone w społecznej świadomości dzięki corocznym obchodom jego imienin.

Otóż był to rzymski legionista, żyjący w IV wieku n.e.

Stąd często przedstawia się go na białym koniu. Jest on znany głównie z tego, że wracając z patrolu spostrzegł półnagięgo żebraka, któremu groziła śmierć przez wyziębienie. Postanowił więc rozciąć swój płaszcz i jego połowę obdarować potrzebującego. Stąd też, przedstawia się go w ikonografii świętych również jako rycerza rozcinającego płaszcz mieczem. Wkrótce porzucił życie żołnierskie, ochrzcił się i wiódł bardzo skromne, wręcz ascetyczne życie. Został duchownym, ale gardził honorami i zaszczytami.

A... gdzie tu miejsce na rogale i gęsinę?

Jak mówi legenda, gdy papiescy wysłannicy przybyli do Tours, aby wręczyć mu nominację na biskupa tego miasta, Marcin ukrył się przed nimi. Wydały go gęsi, których głośnie gęganie wskazało miejsce kryjówki. Dlatego też gęšina stała się głównym składnikiem dań serwowanych w dniu św. Marcina. Natomiast obecność rogali, którymi w przeszłości obdarowywani byli biedniejsi mieszkańcy podczas marcińskiego święta, wzięła się z chęci dzielenia się z potrzebującymi.

Święty bardzo „wielkopolski”

Tyle opowieści i legend, w których - jak wiadomo - jest ziarno prawdy. Jeśli zaś chodzi o kulturoznawczą refleksję, to warto zwrócić uwagę na nieznaną praktycznie aspekt. Otóż powiedzieć można, że gest św. Marcina - ofiarowania połowy płaszcza żebrakowi (którego faktyczność nie jest podawana w wątpliwość) - oddaje istotę wielkopolskiego pragmatyzmu. Tu głównym aspektem do rozważań jest fakt, że Marcin nie ofiarował całego płaszcza, ale właśnie tylko jego połowę! Dzięki temu on sam mógł uniknąć wyziębienia, a być może nawet i śmierci. Nie był więc Marcin skłonny do niepotrzebnych ofiar męczennikiem, ale racjonalnie myślącym, rozsądnym człowiekiem z dużą dozą tzw. zdrowego rozumu.

Jeśli chcielibyście wziąć udział w hucznie obchodzonych uroczystościach św. Marcina, niosąc tradycyjną latarnię (często samodzielnie wykonaną) i zjeść pysznego rogalika, wybierzcie się 11 listopada do Poznania. Podróż pociągiem zajmuje ok. 1,5 godziny.

Palcem po mapie

Maryia Ryzhevich

Podróż WE FRANCJI

O czym myślisz, kiedy słyszysz o Francji? Francuskie jedzenie? Jej sztuka i architektura? Wieża Eiffla, być może, albo Łuk Triumfalny, Luwr lub inne słynne zabytki? Albo wpływ francuskich artystów na sztukę europejską?

Oto przegląd niektórych fascynujących aspektów kultury francuskiej, których być może nigdy nie brałeś pod uwagę:

1. Francja kojarzy się najczęściej z wysoko rozwiniętą kulturą i sztuką, a także elegancją. Już od czasów średniowiecza Francja była europejskim centrum intelektualnym i artystycznym, szczyt rozwoju osiągając w XVIII i XIX w. W Paryżu atmosfera tamtych czasów jest wyczuwalna do dziś.

2. Francja jest nazywana stolicą mody. W Paryżu pracuje wielu światowej sławy projektantów mody i modelek. Pokazy nowych kolekcji największych domów mody stanowią ważne miejsce w życiu stolicy. Zjeżdżają się na nie goście z całego świata.

3. Francja jest również światowym centrum produkcji perfum. Nie bezpodstawnie kojarzy się więc Francję z elegancją i luksusowymi dobrami.

4. Najważniejszym świętem narodowym Francji jest dzień 14 lipca, rocznica zburzenia Bastylli. W całym kraju odbywają się z tej okazji liczne festyny, koncerty, fajerwerki, ludzie bawią się i tanczą na ulicach. Ze świąt religijnych obchodzi się tradycyjne święta katolickie. W ciągu roku odbywa się również wiele regionalnych uroczystości, festiwali i jarmarków.

5. Miasteczko odwiedzają tłumy pielgrzymów z całego świata (ok. 5 mln rocznie). Przybywa wśród nich wielu chorych, wierzących w uzdrawiającą moc cudownego źródła. Lourdes jest także miejscem religijnych imprez kulturalnych, między innymi Festiwali Wielkanocnych, międzynarodowego Biennale Sztuki Sakralnej, festiwali filmowych.

CIEKAWOŚCI

1. Goście we Francji zapraszani są często na kolację. Rzadziej zaś na popołudniową herbatę, czy aperitif. Jeśli już zostaniemy zaproszeni do kogoś, to nie powinniśmy zjawiać się z pustymi rękami. Dobrym zwyczajem jest przynoszenie kwiatów lub słodczy gospodni domu i butelki wina gospodarzowi.

2. Francuzi wynaleźli między innymi balon, spadochron i okręt podwodny.

3. Nawet osoby, które kuchnią europejską się nie interesują, potrafią wyliczyć najbardziej znane dania i produkty francuskie. Należą do nich: zupa cebulowa, tarta, bagietka, żabie udka, ślimaki, kaczką, a także słodki crème brûlée. Kuchnia francuska szczególnie popularna była w XVII i XVIII stuleciu

GÓRY SOWIE

Julia Magnowska

Góry Sowie jest to pasmo górskie w Sudetach Środkowych. Ich najwyższym szczytem jest Wielka Sowa, mająca około 1015 metrów nad poziomem morza. Góry te znajdują się około 60 kilometrów od Wrocławia, dlatego doskonale nadają się na jednodniowe wycieczki. Szczególnie zachwycają jesienią, kiedy drzewa nabierają najróżniejszych barw. Klimat jest typowo górski, dlatego radzimy zaopatrzyć się w dodatkową odzież chroniącą przed ewentualnym chłodem. W Górach Sowich znajduje się mnóstwo ścieżek spacerowych, więc nie musimy martwić się o tłumy na trasie.

GÓRY SOWIE – CIEKAWOSTKI

(podroztwa.pl)

1. Góry Sowie zajmują powierzchnię około 200 kilometrów kwadratowych. Na ich terenie podziwiać można łagodne zbocza górskie, przełęcz, sosnowe bory, polany, a także ciekawe formacje skalne, które stanowią jedną z największych atrakcji tego rejonu.

2. Najwyższym szczytem Gór Sowich jest Wielka Sowa – masyw górski o wysokości 1015m n.p.m. Szczyt otoczony jest dwoma dopływami Odry: Nysą Kłodzką i Bystrzycą.

Góra słynie przede wszystkim z doskonałych warunków narciarskich, a na jej zboczach wytyczono wiele tras o różnym poziomie trudności.

3. We wczesnym paleozoiku (około 250 milionów lat temu) tereny te pokrywało ogromne morze. Na jego dnie wykształciły się nalotowe i osadowe formy, z których w trakcie trwania procesu orogenezy, wykształciły się dzisiejsze Góry Sowie. Na ich terenie znajdowano wiele ciekawych skamielin, które świadczą o bogatym, podwodnym życiu sprzed setek milionów lat.

4. Na terenie Gór Sowich znaleźć można m.in. kryształły górskie, ametysty, turmaliny, a nawet granaty.

5. Fauna Gór Sowich jest bardzo różnorodna. W tutejszych lasach żyją m.in. jelenie, sarny, borsuki i nietoperze oraz wiele gatunków ptaków (w tym puchacze, bociany czarne i jastrzębie). Okolice rzek i potoków zamieszkiwane są przez salamandry plamiste, żaby wodne, zaskrońce i żmije.

6. Na terenie Gór Sowich znajdują się cztery główne schroniska górskie: "Bacówka", "Sowa", "Orzeł" i "Zygmuntówka". Wszystkie oferują miejsca noclegowe dla turystów, a także dostęp do świetlicy, kuchni schroniskowej i bufetu. Schroniska umiejscowione są przy głównych szlakach turystycznych w pobliżu punktów widokowych.

7. Najpiękniejsze widoki na Góry Sowie rozciągają się z dwóch wież widokowych umiejscowionych na Kalenicy i na Wielkiej Sowie. Szczególnie warta uwagi jest wieża widokowa na Wielkiej Sowie, która została wybudowana na przełomie XIX i XX wieku. Budowla zaliczana jest to tzw. Wież Bismarcka czyli prostych, murowanych wież, które powstały na cześć słynnego przywódcy pruskiego.

8. Przez obszar Gór Sowich przebiega siedem pieszych szlaków turystycznych. Dostać się nimi można m.in. na Kalenicę, Wielką Sowę, Lisie Skały, Wzgórza Włodzickie i Osówkę.

9. Jedną z największych historycznych atrakcji gór są pozostałości po nazistowskim kompleksie Riese. Był to projekt stworzenia ogromnego, podziemnego kompleksu bunkrów, magazynów, tuneli i pomieszczeń mieszkalnych, a także miejsce ukrycia Adolfa Hitlera. Dziś większość niedokończonego kompleksu jest niedostępna dla zwiedzających ze względu na możliwość zawalenia stropów i ścian tunelów. Turyści mogą jednak odwiedzić podziemia Osówki, sztolnię Włodarz, a także otwartą w 2001 roku podziemną trasę "Rzeczka", która należy do Muzeum Sztolni Walimskich.

Kącik gospodyń domowych

RACUCHY DOBRE jak u babci

Racuchy to danie do przygotowania na szybko, które jest idealnym pomysłem na smaczny podwieczorek. Przedstawię przepis na racuchy z jabłkami.

SKŁADNIKI:

2 jabłka
200 ml mleka (niepełna 1 szklanka)
1 jajko
1 szklanka mąki pszennej
1 łyżka cukru wanilinowego
1 łyżeczka cukru
1/2 łyżeczki sody oczyszczonej
do smażenia: np. masło klarowane, olej roślinny

PRZYGOTOWANIE:

- > Do miski dodać mąkę, cukier wanilinowy, cukier i sodę oczyszczoną, po czym wymieszać.
- > Dodać mleko i jajko. Wymieszać składniki na jednolitą masę bez grudek.
- > Pokroić jabłka na poprzeczne plasterki, włożyć do ciasta i wymieszać.
- > Wykładać po około łyżce ciasta i po 3 plasterki jabłek na 1 placka na rozgrzany tłuszcz na patelni i smażyć przez około 1,5 minuty na złoty kolor. Przewrócić na drugą stronę i powtórzyć smażenie.

wiktoria michalewska 7a

Akademia Pitagorasa

ZADANIE O PIEROGACH

Zadanie 1

Trzech zmęczonych i głodnych braci dotarło do górskiego schroniska. Zamówili pierogi, ale zanim je dostali, poszli do pokoju i zaraz zasnęli. Właściciel schroniska zostawił im wiec pierogi na stole w pokoju.

Po pewnym czasie obudził się najgłodniejszy z braci, zjadł trzecia część pierogów, dzieląc się w ten sposób sprawiedliwie z pozostałymi i zasnął. Wkrótce obudził się drugi z braci, również zjadł trzecią część pierogów, które zobaczył na talerzu i zasnął. Ostatni brat po przebudzeniu zrobił to samo. Potem najedzeni spokojnie spali do rana, a rano zobaczyli, że na talerzu zostało 8 pierogów. Ile pierogów zjadł każdy z braci?

Упражнение 1

Трое втомлених і голодних братів дісталися до гірського притулку. Вони замовили вареники, але перш ніж їх дістати, пішли в кімнату і тут же заснули. Власник гуртожитку залишив їм вареники на столі в кімнаті. Через деякий час найголодніші з братів прокинулися, з'їли третину вареників, таким чином справедливо поділившись з іншими, і заснули. Незабаром прокинувся другий з братів, він же з'їв третю частину пельменів, які побачив на тарілці, і заснув. Останній прокинувся брат зробив те ж саме. Потім, набридли, вони мирно спали до ранку, а вранці побачили, що на тарілці залишилося 8 вареників. Скільки вареників з'їв кожен з братів?

Zadanie 2

Koza i krowa zjadają razem wóz siana w ciągu 45 dni, krowa i owca w ciągu 60 dni, zaś owca i koza – w ciągu 90 dni. W ciągu ilu dni zjedzą wóz siana koza, krowa i owca razem?

Упражнение 2

Koza i krowa z'їдають разом візок для сїна за 45 днїв, krowa i вївця - за 60 днїв, а вївця i koza - за 90 днїв. Через скїльки днїв козячий, коров'ячий i овечий візок з сїном з'їсть разом?

Dziękujemy p. Jolancie Kurnol! 😊

Akademia poliglotty

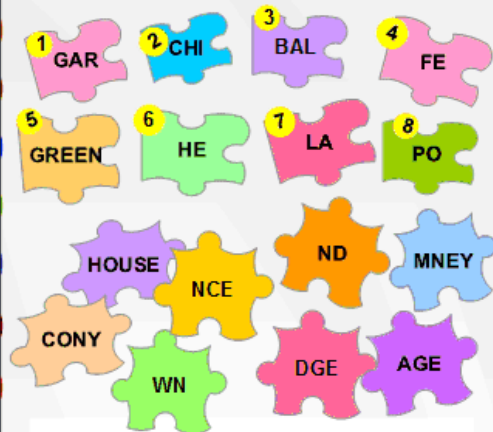
Temat 2: DOM

(np.. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia)

1. Przetaw litery w tych wizytówkach tak, aby odgadnąć gdzie te osoby mieszkają

1. FLO STAFBLOCK	block of flats
2. AL WNUGOB	
3. AL. CEST	
4. OTA CGET	
5. TESCA HEDEHUDO	
6. PA SCREKRY5	
7. RET HRESOUCEAD	
8. ERMA FUHOS	
9. AL. CHET	
10. INA MSON	

2. Połącz części wyrazów tak aby powstały słowa związane z domem i jego otoczeniem

1.	2.
3.	4.
5.	6.
7.	8.

3. Co znajdziemy w sypialni a co znajdziemy w kuchni? Dopasuj

cupboard
KITCHEN

BEDROOM

CUPBOARD

FORKS

OVEN

SINK

DRESSING-TABLE

PILLOW

BEDSIDE TABLE

SAUCEPAN

TAP

BLANKET

WARDROBE

DISHWASHER

COOKER

ALARM CLOCK

COAT HANGER

4. W każdej linijce znajdź jedną rzecz nie pasującą do pozostałych

1. FORK KNIFE PLATE SPOON	5. CHEMIST'S FLORIST'S BANK GREENGROCER'S
2. CINEMA SQUARE LIBRARY MUSEUM	6. BUNGALOW FARMHOUSE HOTEL COTTAGE
3. COOKER CHAIR OVEN DISHWASHER	7. TOOTHBRUSH SCALES WASHBASIN TOWEL
4. BEDSPREAD SOFA PILLOW SHEET	8. ATTIC HEDGE KITCHEN BEDROOM

Autor zadań: time4puzzle.blogspot.com

2 : DOM

1

Szkolny słowniczek

j. polski	j. angielski	j. niemiecki	j. rosyjski
Góra	mountain	das Gebirge	гора (gora)
Las	forest	der Wald	Ліс (Lis)
Kwiat	flower	die Blume	Квітка (kwitka)
Wszystkich Świętych	All Saints Day	Allerheiligen	День всіх святих (dzień wsich swjatych)
Podróż	journey	der Ausflug	Екскурсія (ekskursija)
Jesień	autumn	der Herbst	осінь (osiń)
Liść	leaf	das Blatt	лист (list)
Zimny	cold	kalt	холодний (chaładnyj)
Deszcz	rain	der Regen	дощ (doszcz)
Parasol	umbrella	der Regenschirm	парасолька (parasolka)
Chmura	cloud	die Wolke	хмара (chmara)
Nauczyciel	teacher	der Lehrer	учитель (uczitelj)
Dużo szczęścia!	Good luck!	Viel Glück!	Багато удачі! (bagato udaczi)

Na wesoło

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

Piszcie artykuły o wszystkim, co was interesuje - wiersze, opowiadania, opisy wydarzeń!!

Przesyłajcie na adres: b.adamczyk@sp29.wroc.pl

Materiały i fotografie do artykułów w numerze 1/2022/23 zaczerpnięto ze stron:

<https://olimpijski.pl/pkol/sponsorzy-i-partnerzy/sila-olimpijskiej-marki/>

<https://przehladsportowy.onet.pl/lekkoatletyka/armand-duplantis-wygral-konkurs-skoku-o-tyczce-w-fayetteville/2xlfwn>

<https://sport.wprost.pl/tokio-2020/10478695/tokio-2020-skok-wzwyz-kamila-licwinko-odpadla-z-konkursu-skoku-wzwyz-jaki-wynik-uzyskala-polka.html>

<https://torun.wyborcza.pl/torun/7,48723,28191487,halowe-mistrzostwa-polski-w-lekkoatletyce-zloty-medal-w-skoku.html?disableRedirects=true>

<https://jarioszuk.wordpress.com/2017/02/17/rzut-oszczepem/>

<https://www.polsatsport.pl/wiadomosc/2019-10-05/ms-doha-2019-bukowiecki-szosty-w-piekny-finale-pchniecia-kula/>

<https://www.ceneo.pl/15225607>

<https://sport.dziennik.pl/igrzyska-olimpijskie/artykuly/8218831,igrzyska-olimpijskie-lekkoatletyka-klaudia-siczarz-pia-skrzyszowska.html>

<https://pl.pinterest.com/pin/527836018797190665/>

www.polska-org.pl

<https://mapio.net/pic/p-28466391/>

<https://podroztwa.pl/gory-sowie/>

www.gniezno.naszemiasto.pl

<https://chodziej.naszemiasto.pl/ciekawostki-swiety-marcin-rogale-i-gesina-skad-to-sie/ar/c8-4307918>